

7. Volnočasové aktivity

Zapojení mužů a žen do různých mimopracovních aktivit není stejné. Všechny možné činnosti ale nelze statisticky postihnout. Na krajské úrovni máme například informace o využívání informačních technologií. Dále z dat ministerstva školství jsou k dispozici údaje o počtech žáků na základních uměleckých školách, z čehož lze posoudit zapojení do uměleckých aktivit v dospělosti. A z dat České unie sportu můžeme hodnotit zapojení mužů a žen do sportovních aktivit.

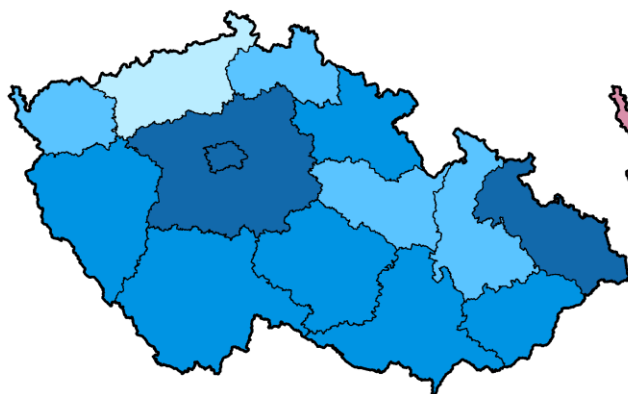
Využívání informačních technologií

V posledních letech se staly informační technologie samozřejmou součástí života mužů i žen. Pro hodnocení přístupu mužů a žen k výpočetní technice můžeme využít výsledky výběrového šetření ČSÚ o informačních a komunikačních technologiích v domácnostech a zaměříme se především na používání internetu jednotlivci. Protože velikost souboru s výsledky šetření podle krajů nebyla dostatečná, byly údaje za kraje dopočteny jako tříletý klouzavý průměr z dat z let 2016 až 2018.

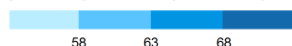
Podle výsledků za celou populaci se o internet více zajímají muži než ženy. Výsledky však mohou být ovlivněny i věkovou skladbou obyvatelstva, nejméně uživatelů internetu je v nejstarších věkových skupinách, kde je více žen. Podle výsledků za celou republiku jsou v mladších věkových skupinách podíly uživatelů internetu mezi pohlavími vyrovnané a přibližují se maximu (v roce 2018 používalo internet v ČR 98,9 % mužů a 99,4 % žen ve věku 16 až 24 let). Přesto v Olomouckém kraji byl v letech 2016 až 2018 zjištěn podíl uživatelů internetu mezi muži 76,1 % a mezi ženami 70,9 % z bydlících v kraji a starších 16 let. Uvedené podíly byly nejnižší ve srovnání s výsledky ostatních 13 krajů. V celé České republice použilo internet v posledních třech měsících šetření 81,0 % z mužů a 76,5 % z žen. Denně se hlásilo k internetu v kraji 62,8 % mužů a 56,9 % žen, což už nebyl nejhorší výsledek mezi kraji, přesto republikový průměrný podíl byl vyšší jak u mužů, tak u žen (67,1 % resp. 61,9 %).

Každodenní uživatelé internetu ve věku 16 let a více let podle pohlaví a krajů v roce 2017 (průměr let 2016–2018)

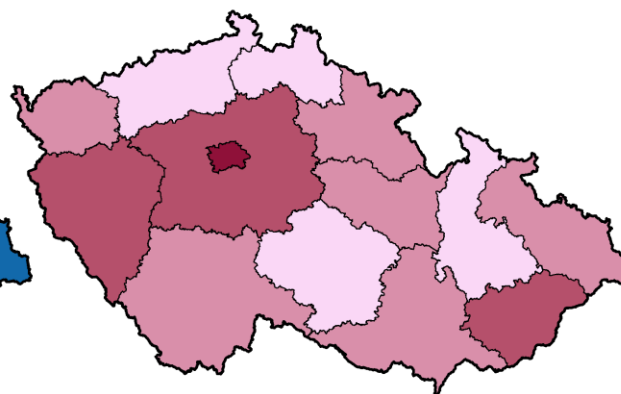
Muži

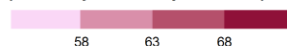
podíl na obyvatelstvu stejného věku a pohlaví (%)

Ženy

podíl na obyvatelstvu stejného věku a pohlaví (%)

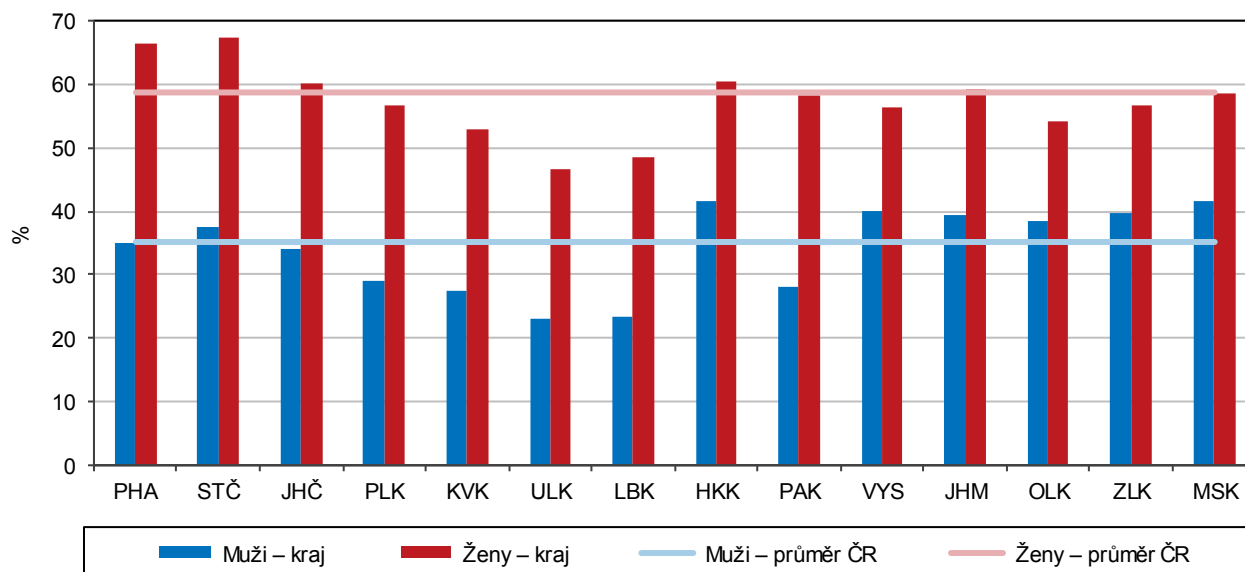
Zdroj: ČSÚ

Pod republikovým podílem byly i údaje o uživatelích internetu na mobilním telefonu, které ukazovaly pro kraj podíl 50,1 % u mužů a 40,4 % u žen, zatímco v republice to bylo 53,5 % u mužů a 46,7 % u žen. I tyto podíly patřily k nejnižším hodnotám v mezikrajském srovnání. Stejně tak dopadl i podíl 48,6 % mužů a 45,5 % žen, kteří využívali internetové bankovníctví (v celé ČR 54,4 % mužů a 50,3 % žen). Nižší podíl mužů a žen z kraje také nakupoval v posledních 12 měsících zboží či služby na internetu (45,2 % mužů a 44,5 % žen oproti průměru 49,4 % mužů a 49,7 % žen) a vyhledával informace o zboží a službách (63,9 % mužů a 61,6 % žen oproti 68,9 % mužů a 69,3 % žen v republice). Vyšší podíl žen než podíl mužů hledal

na internetu informace o zdraví (v kraji 38,3 % mužů a 54,1 % žen) a o cestování a ubytování (41,7 % z mužů a 45,6 % z žen v kraji).

Uživatelé internetu vyhledávající informace o zdraví podle pohlaví a krajů (tříletý průměr 2016-2018)

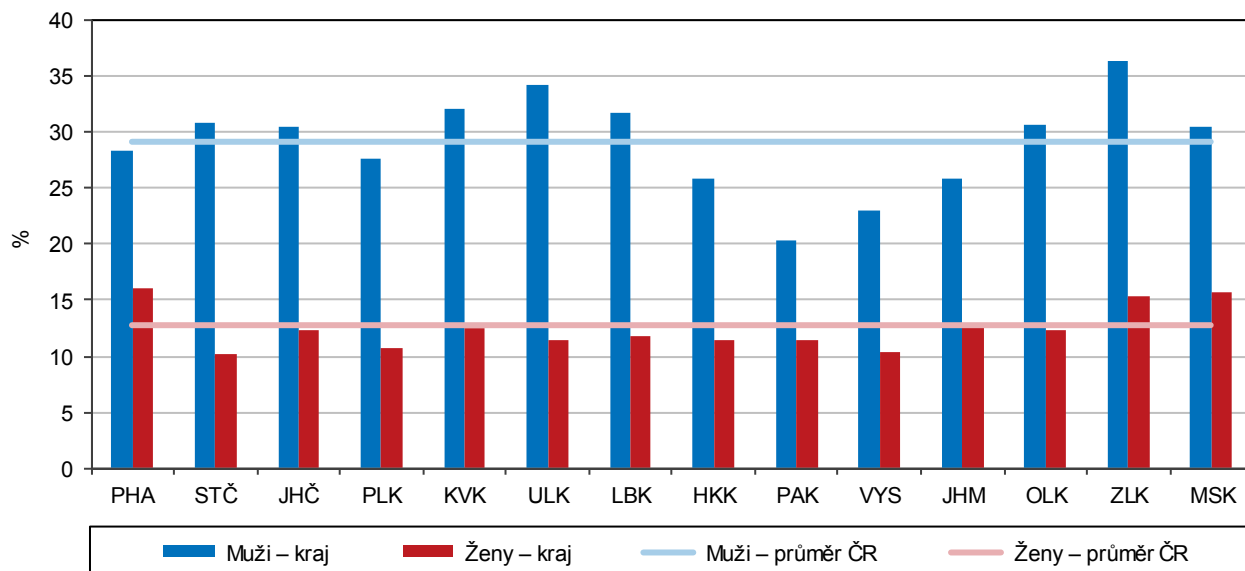
Zdroj: Vyběrové šetření o využívání informačních a komunikačních technologií

Naproti tomu se více mužů v kraji věnovalo hraní her na internetu (30,6 %), dokonce více než činil republikový podíl (29,2 %). Z žen se touto činností na internetu zabývalo 12,3 % z kraje (12,8 % v republice). Vytvořený profil na sociálních sítích uvedlo 41,2 % mužů a 39,6 % žen z kraje, což bylo opět méně než celkově (44,9 % mužů a 46,2 % žen).

Uživatelé internetu hrající hry podle pohlaví a krajů (tříletý průměr 2016-2018)

Zdroj: Vyběrové šetření o využívání informačních a komunikačních technologií

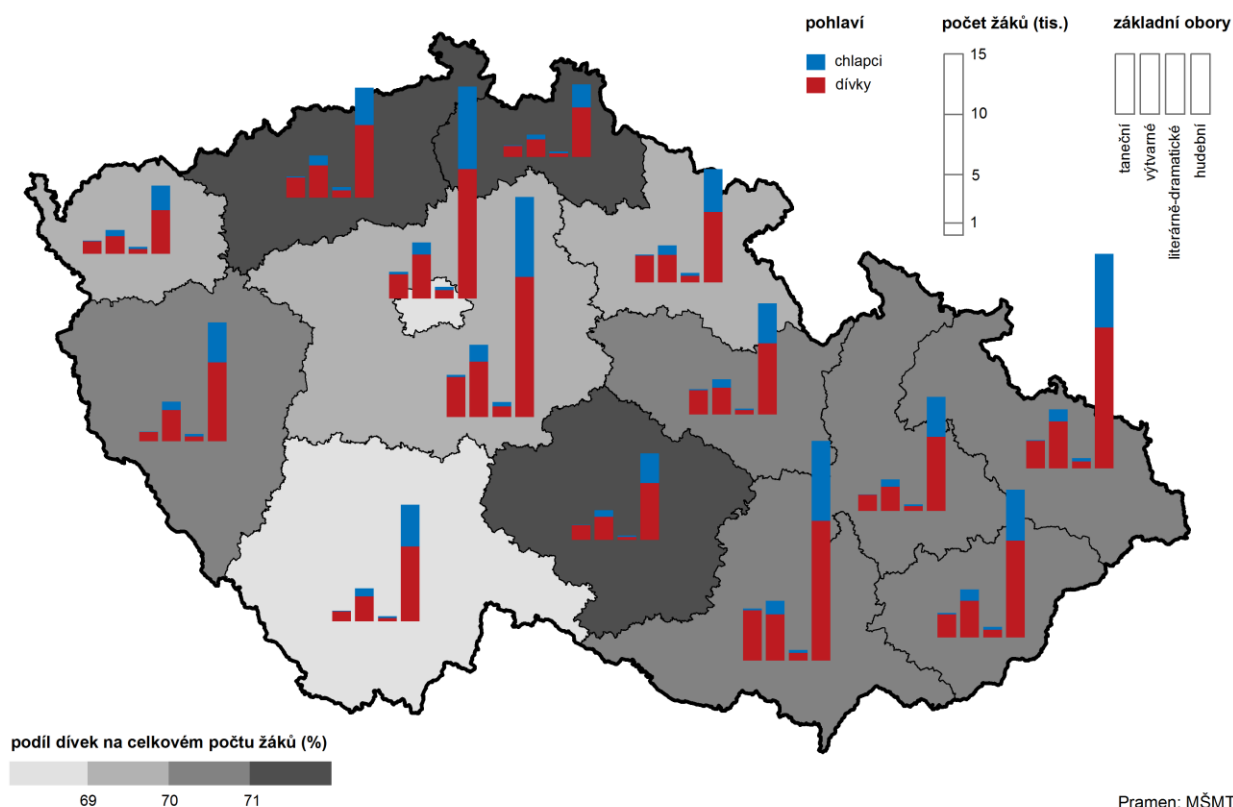

Základní umělecké školy

K ukazatelům, které sledují zapojení dětí do mimoškolních akcí a které mohou indikovat i zapojení mužů a žen do některé z uměleckých aktivit po dokončení vzdělání, patří i počty dětí zapsaných v základních uměleckých školách (ZUŠ). Dá se předpokládat, že pokud dítě získalo například dostatečné hudební vzdělání, bude se nějakým způsobem touto činností zabývat i ve svém volném čase v dospělosti.

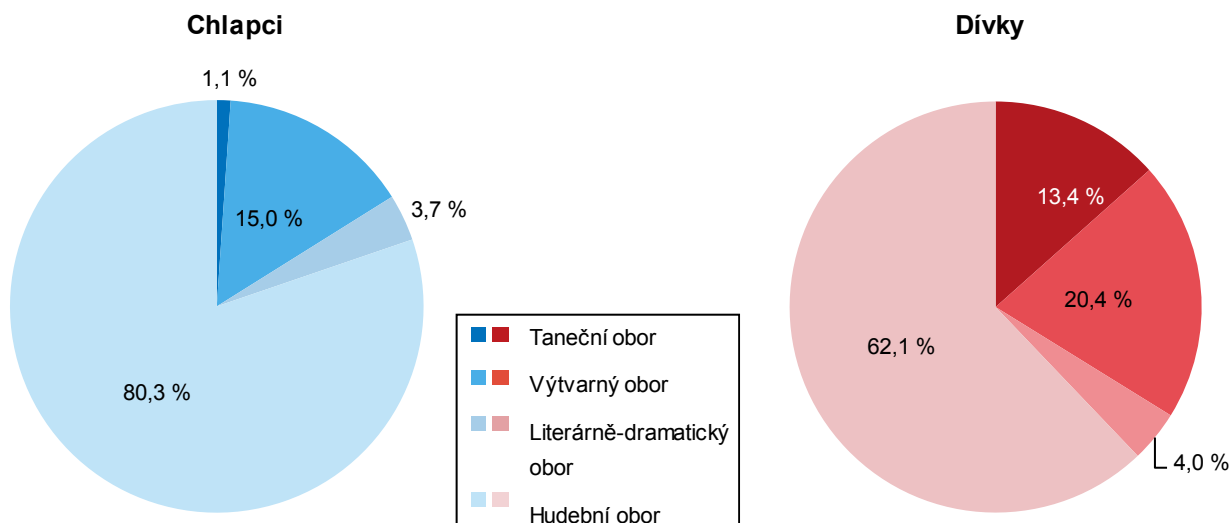
Žáci základních uměleckých škol podle pohlaví, základních oborů a krajů ve školním roce 2018/19

V Olomouckém kraji se počet žáků na ZUŠ od školního roku 2012/13 každoročně mírně zvyšuje, podíl dívek zůstává přibližně stejný a pohybuje se kolem 70 %. Ve školním roce 2018/2019 navštěvovalo ZUŠ celkem 4 295 chlapců a 10 152 dívek (tj. 70,3 % z počtu žáků na ZUŠ). Z celkového počtu dívek na základních školách chodila na ZUŠ každá třetí (37,6 % z počtu žákyň ve školním roce 2018/19), zatímco z chlapců to byl každý sedmý (15,2 % z počtu žáků).

Žáci základních uměleckých škol podle pohlaví a základních oborů v Olomouckém kraji ve školním roce 2018/19

Pramen: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

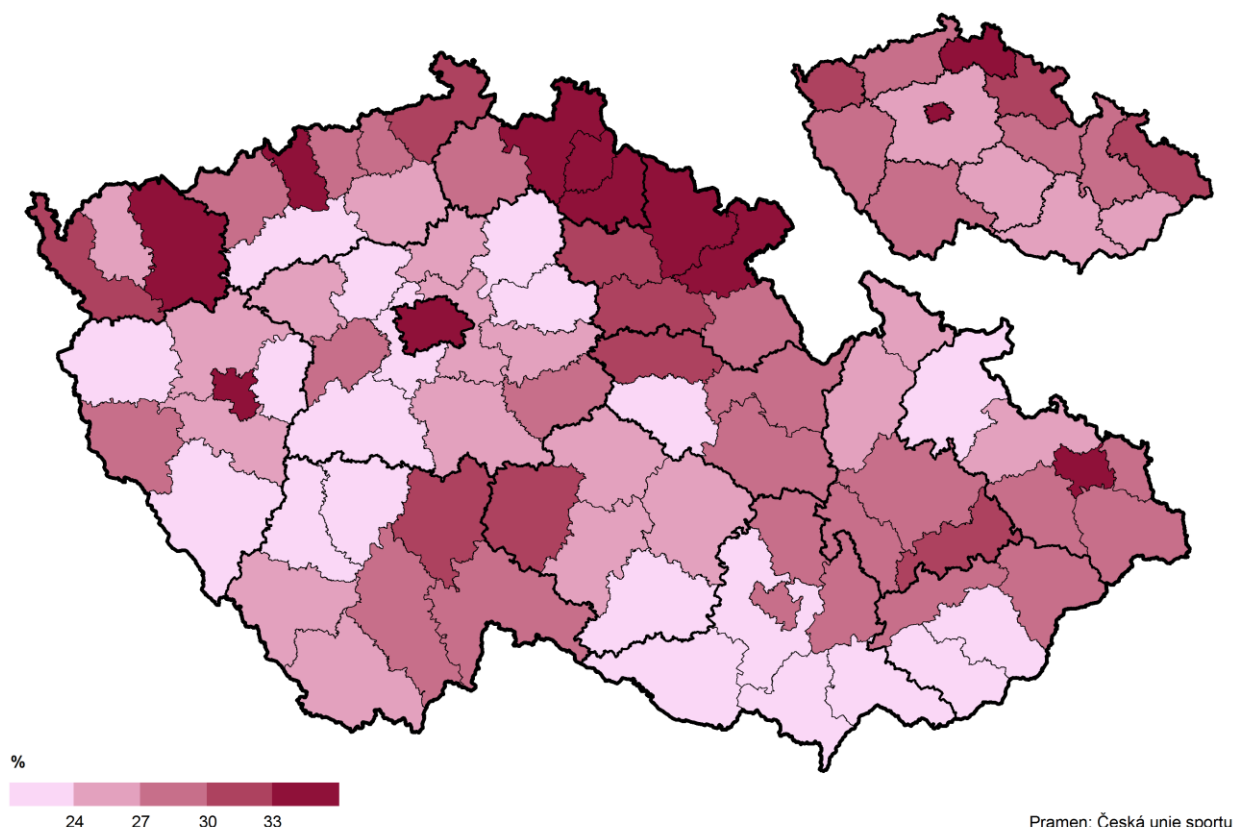
ZUŠ jsou nejvíce spojovány s hudební výukou, tyto obory studuje většina dětí. Ve školním roce 2018/19 to v kraji bylo 3 447 chlapců a 6 306 dívek (tj. 64,7 % z celkového počtu žáků zapsaných v daném oboru).

Dalších 645 chlapců a 2 075 dívek (76,3 %) navštěvovalo výtvarné obory a 157 chlapců a 411 dívek (72,4 %) bylo zapsáno v literárně-dramatických oborech. Převážně dívčí byly různé taneční obory (46 chlapců a 1 360 dívek, tj. 96,7 %).

Sport

Různým sportovním aktivitám zahrnujícím i členství v nějakém sportovním oddílu či svazu se více věnují muži než ženy. Ukazují to data o členské základně České unie sportu, která sdružuje sportovní kluby a tělovýchovné jednoty. V Olomouckém kraji bylo k 31. 12. 2018 členem 370 tělovýchovných jednot a klubů celkem 38 803 mužů a 15 105 žen. Podíl žen dosáhl hodnoty 28,0 % z počtu členů v kraji a přiblížil se hodnotě za republiku (28,6 %).

Podíl žen na členské základně České unie sportu podle okresů a krajů k 31. 12. 2018

Muži převažují ve všech kategoriích, tj. mezi žáky do 14 let (8 211 chlapců vs. 4 825 dívek), mezi dorostem ve věku 15 až 18 let (3 589 mužů vs. 1 427 žen) i mezi dospělými od 19 let věku (27 003 mužů vs. 8 853 žen). Důvodem vysoké angažovanosti mužů bylo jejich členství ve 167 oddílech, které se věnovaly fotbalu. Je to nejrozšířenější zaměření sportovních klubů a tělovýchovných jednot v celé České republice. V kraji byla členem takového oddílu téměř polovina z počtu mužů s členstvím (18 350, tj. 47,3 %). Více než 1 000 členů – mužů měly pak ještě oddíly věnující se tenisu, atletice, lednímu hokeji a volejbalu. Naproti tomu u žen není žádné odvětví, které by bylo tak masově rozšířené jako fotbal u mužů. Nejvíce žen bylo sdruženo v oddílech s názvem sport pro všechny (2 676 žen, tj. 17,7 %), kde bylo evidováno i více než 1 000 mužů. Více než 1 000 členek pak bylo zjištěno ještě v oddílech zahrnujících volnočasový a rekreační sport. Z určených sportovních odvětví, která měla v kraji zapsáno více než 1 000 členek, to byly pouze atletické oddíly.